

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХЭА-2022/17/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Чингис хот

2022 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ч.Эрдэнэбаатар
Утас: 70562112

Аудитын менежер: Д.Оюунтуяа
Утас: 99775390

Ахлах аудитор: Н.Туяа
Утас: 99799709

Цахим хаяг: www.audit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

CONTENTS

1 Аудитын гэрчилгээ	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	12
3. Аудитын тайлан	14
3.1. Оршил	14
3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	14
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт	14
3.4 Материаллаг байдал	15
3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт	15
3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө	15
3.5.2 Авлага	17
3.5.3 Урьдчилгаа	18
3.5.4 Бараа материал	18
3.5.4 Үндсэн хөрөнгө	19
3.5.5 Өр төлбөр	20
3.5.6 Засгийн газрын хувь оролцоо	20
3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	21
3.7 Шилэн дансны мэдээлэл	25
3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	25
3.10. ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ БУЮУ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДАЛ	27
4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ	27
5. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	29

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

23119 Хэнтий аймаг, Хэрлэн сум, Сариг баг
Утас: 70-56-21-47, Факс: 70-56-21-12
E-mail: khentii@audit.gov.mn

2022.04.19 № 401

танай _____ -ны № _____ -т

Аудитын санал дүгнэлт гаргах тухай

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ч.ЭРДЭНЭБААТАР

0230718.6

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2020 оны 12-р сарын 31	2021 оны 12-р сарын 31
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		4,300,544.90	4,864,224.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3а, 3б	729,652.50	1,111,044.90
33	АВЛАГА	5а, 5б, 6а, 6б	1,431,096.30	1,363,361.10
34	УРЬДЧИЛГАА	7а, 7б	180	180
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	8а, 8б, 8в	2,139,616.20	2,389,637.90
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН		40,075,787.40	42,038,067.70
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12а, 12б, 12в	40,075,787.40	42,038,067.70
39200	Биет хөрөнгө		33,808,440.40	35,710,957.60
39300	Биет бус хөрөнгө	13	6,267,346.90	6,327,110.20
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II		44,376,332.30	46,902,291.70
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		23,647.30	1,405.50
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	15а, 15б	23,647.30	1,405.50
41300	Өглөг	17а, 17б	23,647.30	1,405.50
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН		44,352,685.00	46,900,886.20
51	Засгийн газрын хувь оролцоо		44,352,685.00	46,900,886.20
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан		18,676,296.60	18,676,296.60
51200	Хуримтлагдсан үр дүн		15,725,013.60	18,273,214.80
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		9,951,374.80	9,951,374.80
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V		44,376,332.30	46,902,291.70

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2020 оны 12-р сарын 31	2021 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)		24,979,785.6	21,497,767.7
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО		1,208,433.7	1,250,744.6
110	Орлогын албан татвар		917,908.2	819,458.9
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар		917,908.2	819,458.9
113	Хөрөнгийн албан татвар		4,092.0	127,418.2
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж		286,433.5	303,867.4
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1а, 1б	8,465,279.9	4,425,347.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого		8,465,279.9	4,425,347.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		15,306,072.0	15,821,676.2
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2а, 2б	17,376,268.7	18,242,334.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		17,376,268.7	18,242,334.7
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		15,834,388.9	17,042,762.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		9,240,591.2	9,858,252.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		1,163,605.0	1,283,731.4
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		1,497,350.4	1,343,009.9
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		310,512.1	321,226.7
2105	Нормативт зардал		290,613.2	299,077.2
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		156,151.8	107,811.6
2107	Томилолт, зочны зардал		20,683.1	13,077.7
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		1,057,367.5	1,250,830.2
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		2,097,514.6	2,565,745.6
212	ТАТААС		200,476.8	156,658.4
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		1,341,403.0	1,039,098.1
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)		7,603,516.9	3,259,248.5
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		380,985.4	625,825.8
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)		7,222,531.5	2,633,422.7

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2020 оны 12-р сарын 31	2021 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)		17,256,245.80	18,117,956.10
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО		1,208,433.70	1,250,744.60
110	Орлогын албан татвар		917,908.20	819,458.90
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар		917,908.20	819,458.90
113	Хөрөнгийн албан татвар		4,092.00	127,418.20
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж		286,433.50	303,867.40
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж		279,245.00	240,543.50
1181	Газрын төлбөр		6,848.70	21,753.40
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр		339.8	41,570.50
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		714,531.30	1,081,851.30
120	Нийтлэг татварын бус орлого		714,531.30	1,081,851.30
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		15,333,280.80	15,785,360.20
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		16,099,134.80	16,186,078.60
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		16,099,134.80	16,186,078.60
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		14,562,046.80	14,961,093.40
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		9,243,295.00	9,862,063.70
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		1,171,895.60	1,283,456.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		1,492,873.00	1,355,574.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		429,521.70	308,809.90
2105	Нормативт зардал		421,040.50	355,446.40
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		200,423.50	159,476.90
2107	Томилолт, зочны зардал		20,697.60	13,077.70
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		1,143,820.30	1,316,636.50
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		438,479.70	306,552.40
212	ТАТААС		200,476.80	156,658.40
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		1,336,611.20	1,068,326.80
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)		1,157,111.00	1,931,877.50

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)		915,491.10	1,227,207.10
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		915,491.10	1,227,207.10
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		915,491.10	1,227,207.10
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)		-915,491.10	-1,227,207.10
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН		-208,180.00	-323,278.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ		208,180.00	323,278.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)		33,439.90	381,392.50
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		696,212.50	729,652.50
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		729,652.50	1,111,044.90

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Цөөнхийн хувь оролцоо	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
1	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	37,130,461.50	0	37,130,461.50
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	4,376.80	0	4,376.80
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	37,134,838.40	0	37,134,838.40
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-4,684.90	0	-4,684.90
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0
7	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0	0	0
8	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0
9	Тайлант үеийн үр дүн	7,222,531.50	0	7,222,531.50
10	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	44,352,685.00	0	44,352,685.00
11	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	44,352,685.00	0	44,352,685.00
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-85,221.50	0	-85,221.50
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	44,267,463.50	0	44,267,463.50
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0	0	0
18	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0
19	Тайлант үеийн үр дүн	2,633,422.70	0	2,633,422.70
20	2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	46,900,886.20	0	46,900,886.20

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
II НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	18,200,059.60	16,709,972.96	1,490,086.64
21 УРСГАЛ ЗАРДАЛ	16,574,416.90	15,650,707.55	923,709.35
210 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	16,006,286.90	15,137,615.03	868,671.87
2101 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	10,054,791.10	9,859,063.74	195,727.36
210101 Үндсэн цалин	6,243,843.30	6,398,000.88	(154,157.58)
210102 Нэмэгдэл	2,957,933.60	2,513,876.05	444,057.55
210103 Унаа хоолны хөнгөлөлт	38,112.00	35,782.96	2,329.04
210104 Урамшуулал	737,591.40	711,978.48	25,612.92
210105 Гэрээт ажлын хөлс	77,310.80	199,425.38	(122,114.58)
2102 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,403,825.30	1,283,456.01	120,369.29
210201 Тэтгэврийн даатгал	985,707.70	893,508.46	92,199.24
210202 Тэтгэмжийн даатгал	104,490.30	100,024.13	4,466.17
210203 ҮОМШӨ-ний даатгал	83,710.60	78,442.22	5,268.38
210204 Ажилгүйдлийн даатгал	20,928.80	22,430.46	(1,501.66)
210205 Эрүүл мэндийн даатгал	208,987.90	189,050.72	19,937.18
2103 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,486,704.10	1,355,573.99	131,130.11
210301 Гэрэл, цахилгаан	145,966.50	99,369.89	46,596.61
210302 Түлш, халаалт	1,185,893.60	1,147,819.70	38,073.90
210303 Цэвэр, бохир ус	152,274.00	105,814.41	46,459.59
210304 Байрны түрээс	2,570.00	2,570.00	-
2104 Хангамж, бараа материалын зардал	272,133.30	268,066.17	4,067.13
210401 Бичиг хэрэг	24,195.20	23,677.48	517.72
210402 Тээвэр, шатахуун	38,413.80	38,119.26	294.55
210403 Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	33,024.50	30,669.63	2,354.87
210404 Ном, хэвлэл	6,746.00	5,938.49	807.51
210405 Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10,841.70	10,598.90	242.80
210406 Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	158,912.10	159,062.41	(150.31)
2105 Нормативт зардал	633,116.10	340,688.82	292,427.28
210501 Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	22,830.30	22,554.81	275.49
210502 Хоол, хүнс	560,410.10	269,154.63	291,255.47
210503 Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	49,875.70	48,979.38	896.32
2106 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	402,390.60	397,507.19	4,883.41
210601 Багаж, техник, хэрэгсэл	249,808.50	248,874.10	934.40
210602 Тавилга	55,004.00	51,400.00	3,604.00
210604 Урсгал засвар	97,578.10	97,233.09	345.01
2107 Томилолт, зочны зардал	14,989.60	12,525.70	2,463.90
210702 Дотоод албан томилолт	14,989.60	12,525.70	2,463.90
2108 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,449,729.70	1,344,438.15	105,291.55
210801 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,412,895.10	1,307,941.94	104,953.16

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210802 Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	19,634.40	19,634.40	-
210803 Даатгалын үйлчилгээ	2,239.00	2,219.25	19.75
210804 Тээврийн хэрэгслийн татвар	571.80	338.06	233.74
210805 Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	182.90	110.00	72.90
210806 Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	13,900.00	13,900.00	-
210807 Газрын төлбөр	306.50	294.50	12.00
2109 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	288,607.10	276,295.27	12,311.83
210901 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	170,874.10	159,027.09	11,847.01
210902 Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	117,733.00	117,268.18	464.82
212 ТАТААС	156,658.40	156,658.40	-
2122 Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	156,658.40	156,658.40	-
212201 Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	156,658.40	156,658.40	-
213 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	411,471.60	356,434.12	55,037.48
2131 Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	18,500.00	18,500.00	-
213101 Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	18,500.00	18,500.00	-
2132 Бусад урсгал шилжүүлэг	392,971.60	337,934.12	55,037.48
213205 Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	255,764.20	202,683.80	53,080.40
213207 Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	7,422.80	7,323.84	98.96
213209 Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	129,784.60	127,926.48	1,858.12
22 ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	819,608.70	735,987.41	83,621.29
223001 Бусад хөрөнгө	819,608.70	735,987.41	83,621.29
23 ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	806,034.00	323,278.00	482,756.00
230001 Эргэж төлөгдөх зээл	806,034.00	323,278.00	482,756.00
III ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	18,200,059.60	17,126,424.50	1,073,635.10
31 УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	12,576,012.00	11,939,486.30	636,525.70
310003 Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	12,576,012.00	11,939,486.30	636,525.70
32 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	4,722,928.60	4,659,352.85	63,575.75
320001 Орон нутгийн төсвөөс	3,651,785.10	3,588,209.35	63,575.75
320002 Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	1,071,143.50	1,071,143.50	-
33 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	7,532.70	5,889.11	1,643.59
330002 Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	7,532.70	5,889.11	1,643.59
35 ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	893,586.30	521,696.25	371,890.05
350001 Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	718,181.70	508,517.25	209,664.45
350002 Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,970.00	13,179.00	(10,209.00)
350003 Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	172,434.60	-	172,434.60
4 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	172,434.67	(172,434.67)
5 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	588,886.21	(588,886.21)
6 ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	10019	10005	14
61 БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	22	22	0
610001 Төсвийн байгууллага	20	20	0
610002 Төсвөөс гадуур байгууллага	2	2	0

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

62 АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	830	823	7
620001 Удирдах ажилтан	30	30	0
620002 Гүйцэтгэх ажилтан	502	504	-2
620003 Үйлчлэх ажилтан	272	265	7
620004 Гэрээт ажилтан	26	24	2
63 СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	8382	8382	0
630 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	6396	6396	0
630001 Төрийн өмчит ЕБС	6396	6396	0
631 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	1986	1986	0
631001 Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	1861	1861	0
631002 Хувийн өмчит СӨБ байгууллага	125	125	0
65 ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	830	823	7
650001 Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	26	27	-1
650004 ССБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	490	584	-94
650006 Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	4	4	0
650008 Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	9	9	0
650009 Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	291	189	102
650010 Гэрээт ажилтан	1	0	1
650011 Улс төрийн албан хаагч (УТ)	9	10	-1

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Үзүүлэлт	(мянган төгрөгөөр) Нийт дүн
II НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	390,064.96
21 УРСГАЛ ЗАРДАЛ	272,584.53
210 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	197,217.59
2101 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,000.00
210105 Гэрээт ажлын хөлс	3,000.00
2104 Хангамж, бараа материалын зардал	47,385.70
210401 Бичиг хэрэг	7,146.15
210402 Тээвэр, шатахуун	9,346.10
210403 Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	702.60
210404 Ном, хэвлэл	3,190.00
210405 Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,255.40
210406 Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	23,745.45
2105 Нормативт зардал	14,757.58
210501 Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	12,457.58
210502 Хоол, хүнс	830.00
210503 Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,470.00
2106 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	37,665.63
210601 Багаж, техник, хэрэгсэл	11,526.70
210602 Тавилга	6,950.00
210604 Урсгал засвар	19,188.93
2107 Томилолт, зочны зардал	552.00
210702 Дотоод албан томилолт	552.00
2108 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	55,968.12
210801 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	53,768.12
210802 Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,200.00
2109 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,888.56
210901 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,374.60
210902 Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	28,513.96
213 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	75,366.93
2132 Бусад урсгал шилжүүлэг	61,578.89
213205 Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	12,430.20
213209 Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	49,148.69
2133 Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	13,788.04
213305 Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,237.32
213405 Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	11,550.72
22 ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	117,480.44
2200 Дотоод эх үүсвэрээр	117,480.44
225106 Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	117,480.44
I ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	391,575.28
1311 Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	391,575.28
131103 ЗГНХ, ЗДНХ хөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,230.00

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

131104 Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	223,313.76
131105 Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	167,031.52
III НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	1510.3168
10 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	1510.3168

3. Аудитын тайлан

3.1. ОРШИЛ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч М.Шүрэнцэцэг танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналыг боловсронгуй болгох, авлагыг барагдуулах зөвлөмжийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2022 оны 03 дугаар сарын 15 -аас 2022 оны 03 дугаар сарын 25-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2021 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Хэнтий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Н.Туяа хариуцаж гүйцэтгэв.

Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 02 дугаар сарын 22-ны өдрийн 1/99 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 БАЙГУУЛЛАГЫН ЗОРИЛГО, ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА, ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙ

Төсвийн тухай хуульд “төсвийн төвлөрүүлэн захирагч” гэж төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас хуваарилсан чиг үүргийн төсвийг төлөвлөх, төсвийн шууд захирагчид хуваарилах, хяналт тавих, хууль тогтоомжийн дагуу захиран зарцуулах, гүйцэтгэлийг тайлагнах эрх бүхий этгээдийг” гэж тодорхойлсон байна.

Төсвийн тухай хуулийн 5.4.-д Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь түүнд харьяалагдах төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ гэж заасан байна. Үүнд:

15.4.1.төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн энэ хуулийн 14.2.2, 14.2.3, 14.2.5, 14.2.8–д заасан болон төсвийн шууд захирагчийн энэ хуулийн 16.5-д заасан бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэх;

15.4.2.энэ хуулийн 14.2.8-д заасан тайланг нэгтгэн харьяа төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлэх.

3.3 НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ҮНДСЭН БОДЛОГО, ДОТООД ХЯНАЛТ

Хэрлэн сумын Засаг дарга нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн үндсэн үйл ажиллагаа, санхүүгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа төсвийн байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас 2021 онд дотоод аудит, хяналт шалгалт хийгдээгүй байна.

3.4 Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшнийг дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд 2020 оны үр дүнгийн тайлангаас нийт зардлын дүн 17,757.2 сая төгрөгийн 1 хувь буюу 177.6 сая төгрөгөөр материаллаг байдлын түвшнийг тогтоож, баталгаажууллаа.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 729.7 сая, эцсийн үлдэгдэл 1,111.0 сая төгрөг болж, 381.3 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Касст байгаа бэлэн мөнгө	0	0	0	0
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	714.1	1104.4	390.3	94
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө	15.6	6.6	(9.0)	0.6
Хадгаламж	0	0	0	0
Дүн	729.7	1,111.0	381.3	100

Эх сурвалж: Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд орон нутгийн ерөнхий орлогын 520.6 сая төгрөг, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 206.0 сая төгрөг, Жижиг дунд үйлдвэрийг дэмжих сангийн 52.7 сая төгрөг, Сум хөгжүүлэх сангийн 230.7 сая төгрөг, Байгаль хамгаалах сангийн 25.7 сая төгрөг, Тахилгат хүн эмнэлгийн 22.9 сая төгрөг, Хот тохижилтын газрын 52.3 сая төгрөг, нийт 1,111.0 сая төгрөг төрийн сангийн харилцах дансанд байршиж байна.

Төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 196.8 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт, 638.7 сая төгрөгийг улсын төсөвт, нийт 835.6 сая төгрөгийг буцаан төвлөрүүлжээ. Байгууллагаар нь хүснэгтээр харуулбал:

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Хүснэгт №2. Төвлөрүүлсэн үлдэгдэл

/ мянган төгрөг/

Байгууллага	Төвлөрүүлсэн үлдэгдэл						
	Улсын төсөвт			Орон нутгийн төсөвт			Нийт
	Үндсэн данс	Нэмэлт данс	Нийт	Үндсэн данс	Нэмэлт данс	Нийт	
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал				1,847.9	815.6	2,663.5	2,663.53
1-р сургууль	81,522.7	18.0	81,540.7	30,320.3		30,320.3	111,861.06
1-р цэцэрлэг	76,546.4		76,546.4	5,294.7		5,294.7	81,841.08
2-р цэцэрлэг	42,743.3		42,743.3	3,452.6		3,452.6	46,195.88
3-р цэцэрлэг	115,251.5	262.8	115,514.3	46,850.7		46,850.7	162,364.98
4-р сургууль	74,392.8	51.1	74,443.9	2,209.1		2,209.1	76,652.94
4-р цэцэрлэг	76,225.0	339.8	76,564.8	3,258.5		3,258.5	79,823.29
5-р цэцэрлэг	18,843.0	41.0	18,884.0	2,593.2		2,593.2	21,477.23
6-р цэцэрлэг	10,248.0	0.0	10,248.0	3,855.7		3,855.7	14,103.68
7-р цэцэрлэг	2,778.4	0.0	2,778.4	509.0		509.0	3,287.38
8-р цэцэрлэг	23,338.2	19.2	23,357.4	1,747.0		1,747.0	25,104.38
Засаг даргын тамгын газар				41,081.9	10,717.8	51,799.6	51,799.63
Соёлын төв				1,625.5		1,625.5	1,625.52
Тахилгат Захирагчийн ажлын алба				1,030.0		1,030.0	1,030.02
Тахилгат хүн эмнэлэг				0.0		0.0	0.00
Тэмүүжин цогцолбор сургууль	29,008.1	800.0	29,808.1	10.2		10.2	29,818.27
Хан- Хэнтий цогцолбор сургууль	21,569.5	450.0	22,019.5	492.6		492.6	22,512.07
Хүүхдийн Ясли	21,323.1	0.0	21,323.1	4,975.3		4,975.3	26,298.41
Хотын захирагчийн алба				27,706.8	17.4	27,724.1	27,724.14
10-р цэцэрлэг	6,246.3	35.1	6,281.4	6,016.1	0.0	6,016.1	12,297.46
9-р цэцэрлэг	36,489.6	220.3	36,709.9	401.2	0.0	401.2	37,111.09
Дүн	636,525.7	2,237.3	638,763.0	185,278.3	11,550.7	196,829.0	835,592.05

Аудитын илрүүлэлт:

1. Е баримтгүй худалдан авалт хийж мөнгөн зарлага гаргасан, анхан шатны баримтын бүрдүүлэлт хангалтгүй 68.6 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэнд зөвлөмж хүргүүлсэн. Үүнд:

- 1-р Цэцэрлэг 4.1 сая төгрөг
- 2-р Цэцэрлэг 6.0 сая төгрөг
- 4-р Цэцэрлэг 9.7 сая төгрөг
- 5-р Цэцэрлэг 2.8 сая төгрөг
- 6-р Цэцэрлэг 0.2 сая төгрөг
- 7-р Цэцэрлэг 0.1 сая төгрөг

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

- 8-р Цэцэрлэг 0.9 сая төгрөг
- 9-р Цэцэрлэг 21.2 сая төгрөг
- 10-р Цэцэрлэг 20.3 сая төгрөг
- Ясли 0.1 сая төгрөг
- ОНХС 3.2 сая төгрөг

2. Цалин урамшууллыг илүү тооцож олгосон 2.8 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоолоо.

- Сумын ЗДТГ 0.6 сая төгрөг
- ЕБ-ын 2-р сургууль 2.2 сая төгрөг

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 1,431.1 сая, эцсийн үлдэгдэл 1,363.4 сая төгрөг болж, 67.7 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 3. Авлагын үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	0.2	2.0	1.8
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	-	-
Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	-	-
Зээлийн хүүгийн авлага	-	-	-
Дансны авлага /ГӨҮГ/	-	-	-
Бусад авлага	7.8	65.7	57.9
Зээлийн авлага	1,423.1	1,295.7	(127.4)
Дүн	1,431.1	1,363.4	(67.7)

Эх сурвалж: Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлага дансны үлдэгдэл дэх 11,533.3 мянган төгрөг нь нэмэлт дансны төвлөрүүлсэн үлдэгдэл байна. Үүнд, Хэрлэн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал 815.6 мянган төгрөг, Хэрлэн сумын ЗДТГ 10,717.8 мянган төгрөг.

Мөн Тахилгат ЭМТ 43.7 сая төгрөг, Тахилгат Захирагчийн ажлын алба 0.9 сая төгрөг, Хан Хэнтий цогцолбор сургууль 9.5 сая төгрөг, 10-р Цэцэрлэг 2.0 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй байна.

Авлагын үлдэгдэл 1,363.4 сая төгрөгөөс Сум хөгжүүлэх сангаас олгосон зээлийн авлага 787.7 сая төгрөг, Жижиг дунд бизнесийг дэмжих сангаас олгосон зээлийн авлага 508.0 сая төгрөг буюу нийт авлагын 95.0 хувийг эзэлж байна.

Аудитын илрүүлэлт:

1. Хан Хэнтий цогцолбор сургуулийн өргөтгөлийн барилгын зураг төсөвт шилжүүлсэн 9.5 сая төгрөгийг зардалд бүртгэснийг санхүүгийн тайланд авлагаар тусгуулсан.
2. Хэрлэн сумын 10-р Цэцэрлэг татвар, үйлдвэрчний эвлэлийн 2.0 сая төгрөгийн авлагыг зардалд хаасныг илрүүлэн авлагыг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулан авлагаар тусгуулав.
3. Тахилгат Захирагчийн ажлын алба 0.5 сая төгрөгийн барилгын засварын зураг, төсвийн урьдчилгааг зардалд бичсэнийг санхүүгийн тайланд залруулсан.

3.5.3 Урьдчилгаа

Урьдчилгаа дансны эхний үлдэгдэл 0.2 сая, эцсийн үлдэгдэл 0.2 сая төгрөг өөрчлөлт ороогүй байна.

Хүснэгт № 3. Урьдчилгаа дансны үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Урьдчилж гарсан зардал	0.2	0.2	-
Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа	-	-	-
Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	-	-	-
Цалингийн урьдчилгаа	-	-	-
Томилолтын урьдчилгаа	-	-	-
Дүн	0.2	0.2	-

Эх сурвалж: Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

ЗДТГ-ын өмнөх оны цалингийн урьдчилгаа 180.0 мянган төгрөгийн үлдэгдлийг барагдуулаагүй хэвээр байна.

3.5.4 Бараа материал

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 2,139.6 сая, эцсийн үлдэгдэл 2,389.6 сая төгрөг болж, 250.0 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 4. Бараа материалын үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Түүхий эд материал	477.2	422.7	-54.5
Тусгай зориулалттай материал	446.6	395.7	-50.9
Эм боох материал	20.6	27.0	6.4
Дуусаагүй үйлдвэрлэл	10.0		-10.0
Хангамжийн материал	1644.3	1947.6	303.3
Бичиг хэргийн материал	94.7	93.2	-1.5
Аж ахуйн материал	547.4	565.5	18.1
Сэлбэг хэрэгсэл	7.9	8.4	0.5
Түлш, шатах тослох материал	9.7	14.0	4.3
Барилгын засварын материал	5.5	49.6	44.1
Хүнсний материал	37.0	75.1	38.1
Бусад хангамжийн материал	942.1	1141.8	199.7
Мал амьтад	18.1	19.3	1.2
Дүн	2139.6	2389.6	250.0

Эх сурвалж: Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд 1,834.7 сая төгрөгийн бараа материалыг орлого авснаас 1,629.5 сая төгрөгийн бараа материалыг худалдан авч, 206.2 сая төгрөгийн бараа материалыг хандиваар болон шилжүүлэн авсан байна. Нийт 1,584.7 сая төгрөгийн бараа материалыг зарцуулжээ.

Аудитын илрүүлэлт:

1. Хэрлэн сумын Соёлын төв бараа материалын үлдэгдэлд байх ёстой 1.5 сая төгрөгийн хөрөнгийг шууд зарлагадсаныг санхүүгийн тайланд залруулсан.

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2. Хэрлэн сумын 1-р сургууль бараа материалын орлого, зарлага 0.4 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасныг санхүүгийн тайланд залруулсан.
3. Хэрлэн сумын 1-р сургууль аудитын түүвэр тооллогоор бараа материалын үлдэгдэл 0.5 сая төгрөгөөр дутагдсан, дотуур байрны хүүхдийн хоолны нормыг 1.4 сая төгрөгөөр хэтрүүлсэн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоосон.
4. Хэрлэн сумын Хан Хэнтий цогцолбор сургууль бараа материалын дэлгэрэнгүй тайлангаар орлого, зарлага 0.2 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасныг залруулсан.
5. Хэрлэн сумын 1-р Цэцэрлэг тайлант онд нэг хүүхдэд ногдох хоолны зардлыг 467.3 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсанд төлбөрийн акт тогтоосон.
6. Хэрлэн сумын 6-р Цэцэрлэг байгууллагын ойг тохиолдуулан бичиг хэргийн ком 2.4 сая төгрөгийн эд материалыг бүх ажилчдад шаардах хуудсаар зарлагдаж бэлэглэсэнд дахин давтахгүй байх албан шаардлага өгсөн.
7. Хэрлэн сумын 7-р Цэцэрлэг тайлант онд нийт 3,483 хүүхэд 8.6 сая төгрөгийн хүнсний бүтээгдэхүүн зарцуулах нормтойгоос 9.1 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн зарцуулж, хоолны зардлыг 0.5 сая төгрөгөөр хэтрүүлсэнд төлбөрийн акт тогтоосон.
8. Хэрлэн сумын 9-р Цэцэрлэг жилийн эцэст 40,242.8 мянган төгрөгийн бараа материалын үлдэгдлийг тоолоогүй, тооцоо бодож баталгаажуулаагүй, хэрэгцээнээс илүүдэлтэй 31,202.9 мянган төгрөгийн бичгийн цаас, даавуу, банз зэрэг материал бэлтгэсэнд албан шаардлага хүргүүлсэн.

3.5.4 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 40,075.8 сая, эцсийн үлдэгдэл 42,038.1 сая төгрөг болж, 1,962.3 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 5. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Биет хөрөнгө	33,808.50	35,711.00	1,902.50
Барилга, байгууламж, орон сууц	30,495.00	32,423.50	1,928.50
Авто-тээврийн хэрэгсэл	1133.7	1045.4	-88.30
Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	796	889.7	93.70
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	702.3	635.7	-66.60
Зам, гүүрний байгууламж			0.00
Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж			0.00
Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	479.1	479.1	0.00
Бусад үндсэн хөрөнгө	131.7	166	34.30
Дуусаагүй барилга, байгууламж			0.00
Ном	70.7	71.6	0.90
Биет бус хөрөнгө	6267.3	6327.1	59.80
Программ хангамж	1.8	2.2	0.40
Бусад биет бус хөрөнгө	6265.5	6324.9	59.40
Дүн	40,075.80	42,038.10	1,962.30

Эх сурвалж: Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Үндсэн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл өссөн нь тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 617.8 сая, үнэ төлбөргүй хандиваар авсан 0.2 сая, балансаас баланст шилжүүлэн авсан 3691.1 сая төгрөгийн, нийт 4,309.1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг орлого авсантай холбоотой байна. Балансаас баланст 0.5 сая төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлж, 253.8 сая төгрөгийн хөрөнгийг акталж данснаас хассан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

1. Хэрлэн сумын 9-р Цэцэрлэг бараа материалын дансанд 5,898.0 мянган төгрөгийн хивс, дрож, бутлагч бүртгэснийг санхүүгийн тайланд залруулж үндсэн хөрөнгөд бүртгүүлсэн.
2. Өндөрхаан тохижилтын газар дуусаагүй үйлдвэрлэл дансанд бүртгэлтэй 10.0 сая төгрөгийн цэвэр усны байгууламжийг үндсэн хөрөнгө дансанд шилжүүлэн, тээврийн хэрэгсэл дансанд 48.0 сая төгрөгийн хогийн бункер бүртгэснийг залруулж, бусад үндсэн хөрөнгө дансанд бүртгүүлсэн.

3.5.5 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 23.6 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 1.4 сая төгрөг болж, 22.2 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 6. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Өглөг	4.3	1.4	(2.9)
Ажиллагсадтай холбогдсон өглөг	0.3	0.1	(0.2)
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	4.0	1.3	(2.7)
Бусад өглөг	19.3	-	(19.3)
Байгууллагад төлөх өглөг	19.3	-	(19.3)
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	0.0	-	(0.0)
Нийт дүн	23.6	1.4	(22.2)

Эх сурвалж: Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэл өмнөх оноос 78 хувиар буурч, Хэрлэн 9-р Цэцэрлэг 1.2 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

3.5.6 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 44,352.7 сая, эцсийн үлдэгдэл 46,900.9 сая төгрөг болж, 2,548.2 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 7. Засгийн газрын хувь оролцоо

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	18,676.30	18,676.30	0.0	42.8
Хуримтлагдсан үр дүн:	15,725.00	18,273.20	2,548.2	36.0
Өмнөх үеийн үр дүн	8502.5	15,639.80	7,137.3	
Тайлант үеийн үр дүн	7222.5	2633.4	-4,589.1	
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	9951.4	9951.4	0.0	21.2
Дүн	44,352.70	46,900.90	2,548.2	100

Эх сурвалж: : Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Засгийн газрын сан дансны үлдэгдэл 18,676.3 сая төгрөг , хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү дансны үлдэгдэл 9,951.4 сая төгрөг буюу өмнөх оноос өөрчлөлт ороогүй байна.

Хуримтлагдсан үр дүн дансны үлдэгдэл 2,548.2 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны үр дүнтэй холбоотой байна. Өмнөх оны үр дүн 85.2 сая төгрөгөөр буурсан нь Тэмүүжин цогцолбор сургууль өмнөх оны үр дүнд залруулгын бичилт хийсэнтэй холбоотой байна.

3.5.7 Орлогын данс

Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан дахь 21,497.7 сая төгрөгийн орлогоос татварын орлого 1,250.7 сая төгрөг, татварын бус орлого 4,425.3 сая төгрөг, тусламж санхүүжилтийн орлого 15,821.7 сая төгрөг байна.

Татварын бус орлогод төсөвт байгууллагын туслах үйл ажиллагаанаас 13.2 сая төгрөг, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого 3,794.1 сая төгрөгийн орлого, зээлийн хүүгийн орлого 57.9 сая төгрөг байна. Үүнд: Өндөрхаан тохижилтын газрын үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого 2,696.7 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлжээ.

3.5.8 Зардлын данс

Үйл ажиллагааны нийт зардал 18,242.3 сая төгрөг, үйл ажиллагааны бус зардал 625.8 сая төгрөг байна. Үйл ажиллагааны бус зардал нь үндсэн хөрөнгийг данснаас хассантай холбоотой бөгөөд ОНХС-аас 590.0 сая төгрөгийн үнэ төлбөргүй хөрөнгийн зардал гарсан нь голлон нөлөөлсөн байна.

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Хэрлэн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2021 оны орон нутгийн төсөв батлах тухай 2021 оны 08 дугаар сарын 25-ны 01 дүгээр тогтоолд зааснаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь тайлант онд 1,353.9 сая төгрөгийн орлого орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 1,810.6 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 456.6 сая төгрөгөөр буюу 133.7 хувиар биелүүлсэн байна.

Хүснэгт 8. Төвлөрүүлэх орлого

/сая төгрөг/

№	Орлогын нэр төрөл	2021 он			
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Үйл ажиллагааны орлого	173.5	91.9	(81.6)	52.9
2	Хөрөнгө борлуулсны орлого	70.0	165.5	95.5	236.4
3	Хөрөнгийн орлого	420.0	562.1	142.1	133.8
4	Бууны албан татвар	4.4	5.4	1.0	122.1
5	Улсын тэмдэгтийн хураамж	10.2	7.4	(2.8)	72.6
6	Түгээмэл тархацтай АМНАТ	52.0	12.1	(39.9)	23.3
7	Хог хаягдлын хураамж	250.4	221.0	(29.4)	88.3
8	Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	0.4	38.2	37.8	955
9	Газрын төлбөр	24.0	21.8	(2.2)	90.6
10	Усны төлбөр	-	3.3	3.3	

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

11	Татварын торгууль	309.0	475.1	166.1	153.7
12	Бусад нэр заагдаагүй орлого	40.0	85.1	45.1	212.7
13	Малын хөлийн албан татвар	-	121.7	121.7	
Нийт дүн		1,353.9	1,810.6	456.6	133.7

Сумын төсвийн орлогын биелэлтийг орлогын төрлөөр авч үзвэл хөрөнгө борлуулсны орлого 95.5 сая төгрөгөөр, хөрөнгийн орлого 142.2 сая төгрөгөөр, ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр 37.8 сая төгрөгөөр, торгуулийн орлого 166.1 сая төгрөгөөр, бусад нэр заагдаагүй орлого 45.1 сая төгрөгөөр, малын хөлийн албан татвар 121.7 сая төгрөгөөр давсан байна.

Орлогын төлөвлөгөө давж биелэхэд тайлант онд төлөвлөгдөөгүй шонхор шувуу тусгай зөвшөөрлөөр бариулсны төлбөрийн орлого орсон, малын хөлийн албан татвар 2021 онд шинээр нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Үйл ажиллагааны орлого 81.6 сая төгрөгөөр, улсын тэмдэгтийн хураамжийн орлого 2.8 сая төгрөгөөр, түгээмэл тархацтай АМНАТ 39.9 сая төгрөгөөр, хог хаягдлын хураамжийн орлого 29.3 сая төгрөгөөр, газрын төлбөрийн орлого 2.2 сая төгрөгөөр, нийт 155.9 сая төгрөгөөр дутуу биелүүлсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 41.2.1. “хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх;” заалтыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр болон нийт зарлагыг төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Сумын ИТХ-аас нийт зардал, эх үүсвэрийг 17,819.7 сая төгрөгөөр, тодотголоор 414.8 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж нийт 18,234.5 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 12 хөтөлбөрт зориулан 18,234.5 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 16, сая төгрөгийг урсгал зардалд, 819.6 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд, эргэж төлөгдөх зээлд 806.0 сая төгрөгийг зарцуулахаар батлагджээ.

Сумын төсөвт аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэгийг 1740.7 сая төгрөгөөр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 1740.7 сая төгрөгөөр олгожээ.

Нийт зардлын 12,576.0 сая төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгээс, 3,651.8 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 1,071.1 сая төгрөгийн орон нутгийн хөгжлийн сангаас, 7,532.7 сая төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 721.1 сая төгрөгийг үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос, 172.4 сая төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

- Гүйцэтгэлээр тусгай зориулалтын шилжүүлгээр 12,576.0 сая төгрөгийг олгосноос, сумын хурлын тогтоолоор баталсан дүнгээс Хэрлэн 1-р сургуульд ЕБС-д 34.5 сая төгрөгөөр, дутуу олгожээ.
- Орон нутгийн төсвөөс олгох санхүүжилт, орон нутгийн хөгжлийн сангаас олгох санхүүжилтийг бүрэн олгожээ.
- Эрүүл мэндийн төвд эрүүл мэндийн даатгалын сангаас олгох санхүүжилтийг 1.6 сая төгрөгийг дутуу санхүүжүүлсэн байна.

- Үндсэн үйл ажиллагааны орлогод 508.5 сая төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 210.0 сая төгрөгөөр тасарсан нь Жижиг дунд бизнесийг дэмжих сангийн батлагдсан орлогын төлөвлөгөөг 214.6 сая төгрөгөөр дутуу биелүүлснээс шалтгаалжээ.
- Туслах үйл ажиллагааны орлого 13.2 сая төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 10.2 сая төгрөгөөр давсан нь Байгаль хамгаалах сан 2.1 сая төгрөг, Орон нутгийн хөгжлийн санд сангийн хөрөнгөөр хийгдсэн хашааг зарсны үнэ 9.0 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлснээс шалтгаалжээ.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 16,710.0 сая төгрөг буюу 91.8 хувьтай байгаа нь бараа, ажил үйлчилгээний зардал 868.7 сая төгрөг, хөрөнгийн зардал 83.6 сая төгрөг, эргэж төлөгдөх зээл 482.7 сая төгрөг, урсгал шилжүүлгийн зардал 55.0 сая төгрөгөөр хэмнэгдсэнтэй холбоотой байна. Үүнд:

Урсгал зардлын гүйцэтгэлийг авч үзвэл цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил 195.7 сая төгрөгөөр, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал 120.4 сая төгрөгөөр, байр ашиглалтын тогтмол зардал 131.1 сая төгрөгөөр, хангамжийн бараа материалын зардал 4.1 сая төгрөгөөр, хоол хүнсний зардлыг 291.2 сая төгрөгөөр, эд хогшил худалдан авах зардлыг 4.9 сая төгрөгөөр, албан томилолтын зардлыг 2.5 сая төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж 105.3 сая төгрөгөөр, бараа үйлчилгээний бусад зардал 12.3 сая төгрөгөөр хэмнэгдсэн байна.

Орон нутгийн хөгжлийн сангаар 665.3 сая төгрөгийн 9 ажил хийгдэхээр төлөвлөснөөс 9.5 сая төгрөгийн 6-р цэцэрлэгийн баруун талыг тохижуулах, цэцэрлэгжүүлэх, аюулгүй бүс бий болгох, 50.0 сая төгрөгийн цэцэрлэгт хүрээлэнгийн тохижилтын 2 ажил хийгдээгүй, бусад 7 ажлыг 590.0 сая төгрөгөөр гүйцэтгүүлсэн байна.

Эргэж төлөгдөх зээл 482.7 сая төгрөгөөр хэмнэгдсэн нь Жижиг дунд бизнесийг дэмжих сангаас олгох 260.0 сая төгрөгийн, Сум хөгжүүлэх сангаас олгох 222.9 сая төгрөгийн зээлийг олгоогүйтэй холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт:

1. Засгийн газрын 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг шалгахад батлагдсан төсвийн хүрээнд тэвчиж болох зардлыг хэмнээгүй, арвилан хэмнэлтгүй зарцуулсан 116.2 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэнд зөрчлийг дахин давтахгүй байх албан шаардлага хүргүүлсэн. Үүнд:

- Сумын ИТХ	4.9 сая төгрөг
- ЗДТГ	28.9 сая төгрөг
- ЕБ-ын 1-р сургууль	27.1 сая төгрөг
- ЕБ-ын 2-р сургууль	10.0 сая төгрөг
- ЕБ-ын 3-р сургууль	4.7 сая төгрөг
- ЕБ-ын 4-р сургууль	23.5 сая төгрөг
- 5-р Цэцэрлэг	4.1 сая төгрөг
- 8-р Цэцэрлэг	4.9 сая төгрөг
- 9-р Цэцэрлэг	7.2 сая төгрөг
- Тахилгат ЗАА	0.9 сая төгрөг

2. Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй, эдийн засгийн ангилал зөрчин зарцуулсан 72.1 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэнд зөрчлийг дахин давтахгүй байх албан шаардлага хүргүүлсэн. Үүнд:

- ЕБ-ын 1-р сургууль	1.3 сая төгрөг
- ЕБ-ын 2-р сургууль	11.2 сая төгрөг
- ЕБ-ын 4-р сургууль	0.8 сая төгрөг

- 7-р Цэцэрлэг	21.4 сая төгрөг
- 9-р Цэцэрлэг	18.6 сая төгрөг
- Хүүхдийн Ясли	1.8 сая төгрөг
- ЖДБДСан	4.5 сая төгрөг
- СХСан	10.5 сая төгрөг
- ОНХС	2.0 сая төгрөг

3. Батлагдсан төсвийг үр ашиггүй зарцуулсан 42.9 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэнд зөрчлийг дахин давтахгүй байх албан шаардлага хүргүүлсэн. Үүнд:

- ЕБ-ын 2-р сургууль	24.5 сая төгрөг
- ЕБ-ын 4-р сургууль	18.4 сая төгрөг

4. Өндөрхаан тохижилтын газар батлагдсан төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 52.3 сая төгрөгийг холбогдох дансанд төвлөрүүлээгүй зөрчил илэрсэнд төлбөрийн акт тогтоосон.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Засаг даргын нөөц хөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө 1,230.0 мянган төгрөгийн, дээд шатны төсвийн захирагчаас 223,313.8 мянган төгрөгийн хөрөнгө, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон орлого 167,031.5 мянган төгрөгийн, нийт 391,575.3 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ. Үүнд:

Сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал 21,703.8 мянган, Засаг даргын тамгын газар 133,600.5 мянган, 1-р сургууль 53,429.9 мянган, 1-р цэцэрлэг 756.7 мянган, 2-р цэцэрлэг 757.3 мянган, 3-р цэцэрлэг 762.8 мянган, 4-р сургууль 14,579.7 мянган, 4-р цэцэрлэг 1,191.8 мянган, 5-р цэцэрлэг 1,801.0 мянган, 6-р цэцэрлэг 686.1 мянган, 7-р цэцэрлэг 1,135.3 мянган, 8-р цэцэрлэг 747.0 мянган, Соёлын төв 1,743.6 мянган, Тахилгат Захирагчийн ажлын алба 980.6 мянган, Тахилгат Эрүүл мэндийн төв 42,122.2 мянган, Тэмүүжин цогцолбор сургууль 48,003.8 мянган, Хан Хэнтий цогцолбор сургууль 39,299.8 мянган, Хүүхдийн ясли 569.0 мянган, Хот тохижилтын газар 25,691.9 мянган, 10-р цэцэрлэг 698.5 мянган, 9-р цэцэрлэг 1,314.0 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлсэн байна.

Үүнээс цалин хөлсний зардалд 3,000.0 мянган төгрөг, хангамжийн бараа материал худалдан авахад 47,385.7 мянган төгрөгийг, эм бэлдмэл нормативт зардалд 14,757.6 мянган төгрөгийг, эд хогшил, урсгал засварын зардалд 37,665.6 мянган төгрөгийг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжид 55,968.1 мянган төгрөгийг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 37,888.6 мянган төгрөгийг, төрөөс иргэдэд олгох нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулалд 61,578.9 мянган төгрөгийг зарцуулж, үлдэгдэл 11,550.7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт, 2,237.3 мянган төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг ХЭА-2022/17/СТА-ТТЗ

стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээлбэл зохих 636,858.0 мянган төгрөгийн 162 мэдээллийг 100 хувь мэдээлсэн байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудад Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 1,360.9 сая төгрөгийн мэдээллийг мэдээлээгүй зөрчил илэрсэнд зөрчлийг дахин давтахгүй байх, Шилэн дансны тухай хуулийг бүрэн хэрэгжүүлж цахим хуудсанд мэдээллийг бүрэн байршуулж ажиллах зөвлөмж, албан шаардлага хүргүүлсэн. Үүнд:

- Сумын ИТХ	67.1 сая төгрөг
- Сумын ЗДТГ	588.9 сая төгрөг
- Соёлын төв	122.3 сая төгрөг
- ЕБ-ын 1-р сургууль	199.7 сая төгрөг
- ЕБ-ын 2-р сургууль	56.2 сая төгрөг
- Тахилгат Захирагчийн ажлын алба	10.0 сая төгрөг
- Тахилгат Эрүүл мэндийн төв	30.1 сая төгрөг
- Өндөрхаан тохижилтын газар	286.6 сая төгрөг

3.8. ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 1 албан шаардлага хүргүүлж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид 19.0 сая төгрөгийн 2 зөвлөмж хүргүүлсэн ба хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		/сая төгрөг/ Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт							
Албан шаардлага	1	141.0	1	141.0			100
Зөвлөмж	2	662.9	2	662.9			0
Нийт	3	803.9	3	803.9			100

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 21 төсвийн байгууллага, 1 төрийн сангийн, 2 хувийн цэцэрлэг, 4 тусгайн сангийн нийт 28 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 21 төсвийн байгууллага, 1 төрийн санд аудит хийж, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Жижиг дунд бизнесийг дэмжих сан, Байгаль хамгаалах сан, Сум хөгжүүлэх сангууд аудитын түүвэрт хамрагдаж, 2 хувийн цэцэрлэг аудитад хамрагдаагүй болно.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудаас Хэрлэн сумын 1-10 дугаар Цэцэрлэг, Хүүхдийн яслийн санхүүгийн тайланд "Өндөрхаан итгэл аудит" ХХК аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн.

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитад хамрагдсан харьяа 21 байгууллагын санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй”, 7-р Цэцэрлэг, 9-р Цэцэрлэг, 4-р Сургууль, Өндөрхаан тохижилтын газарт “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт өгсөн.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 2,005.4 сая төгрөгийн 57 алдаа, зөрчил илрүүлснээс 78.0 сая төгрөгийн 9 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 58.0 сая төгрөгийн зөрчилд 7 төлбөрийн акт тогтоож, 1,707.7 сая төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 27 албан шаардлага хүргүүлж, 161.7 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 14 зөвлөмжийг хүргүүлсэн.

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг нэгтгэхдээ харьяа байгууллагуудын аудит хийсэн санхүүгийн тайлангаас зөрүүгүй нэгтгэсэн байна. Харьяа байгууллагын үр дүнгийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайланг нэгтгэхдээ төсөвт байгууллагуудад олгосон урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилтийн 3,773.5 сая төгрөг, орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн 185,3 сая төгрөг, нийт 3,958.8 сая төгрөгийг устгах бичилтийг хийж тайланг нэгтгэсэн байна.

Төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлсэн акт, албан шаардлага

1. Хэрлэн сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөс иргэн Будсүрэн (ХААН банк 5954193104)-д хашааны төлбөрийг буцаан олгосон байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2021 оны 5 сарын 24-ны өдрийн 86 дугаар тушаалаар батлагдсан “Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагааны журам”-ын 4.3.2. “ОНХС-ийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээ нь тухайн орон нутгийн иргэдийн саналаар дэмжигдэж эрэмбэлэгдсэн байх” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Зөрчлийг дахин давтахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

2. Хэрлэн сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөс Захиалагчийн хяналтын зардлыг олгохдоо хөдөө орон нутагт ажилласан томилолтыг үндэслэн олгосон байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2019 оны 12 сарын 25-ны өдрийн 282 дугаар тушаалаар батлагдсан “Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах журам”-ын 10.7.11. “Зураг төсөл боловсруулах гэрээ, зохиогчийн хяналт, захиалагчийн хяналтын тухайн төсөл дээр байгуулсан гэрээний хуулбар, хийсэн ажлын тайлан” -г үндэслэн санхүүжүүлнэ гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Зөрчлийг дахин давтахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

3. Сум хөгжүүлэх сангаас 10,513.3 мянган төгрөгийг цалинд олгож зориулалт бусаар зарцуулсан нь Засгийн газрын 2016 оны 153 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах, хяналт тавих журам”-ын 1.8-д заалт, Хэрлэн сумын жижиг дунд бизнесийг дэмжих сангийн журамд нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Зөрчлийг дахин давтахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

Төвлөрүүлсэн захирагчид 160.4 сая төгрөгийн алдаа, зөрчилд өгсөн 2 зөвлөмжийг менежментийн захидалд дурдсан болно.

Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 176.1 сая төгрөгийн 5 алдаа, зөрчил илрүүлснээс 15.7 сая төгрөгийн 3 зөрчлийг дахин давтахгүй байх 3 албан шаардлага хүргүүлж, 160.4 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

3.10. ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ БУЮУ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДАЛ

Дараагийн аудитаар Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аудитад ирүүлэхдээ Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар батлагдсан заавар журмын дагуу санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн тодруулгыг бүрэн бэлтгэн ирүүлсэн эсэхийг авч үзнэ.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. Орлогын данстай холбоотой асуудал

1. Илрүүлэлт: Үйл ажиллагааны орлого 81.6 сая төгрөгөөр, улсын тэмдэгтийн хураамжийн орлого 2.8 сая төгрөгөөр, түгээмэл тархацтай АМНАТ 39.9 сая төгрөгөөр, хог хаягдлын хураамжийн орлого 29.3 сая төгрөгөөр, газрын төлбөрийн орлого 2.2 сая төгрөгөөр, нийт 155.9 сая төгрөгөөр дутуу биелүүлсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 41.2.1. "хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх;" заалтыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.

2. Эрсдэл: Төсөвт төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөөг нэр төрлөөр биелүүлээгүй байх.

3. Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийн 41.2.1 дэх заалтын дагуу төсөвт төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөөг нэр төрлөөр бүрэн биелүүлж ажиллах.

4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Байгууллагын удирдлагад асуудлын бүртгэлээр танилцуулж, илэрсэн зөрчлийг хүлээн зөвшөөрсөн болно.

2. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

1. Илрүүлэлт: Жижиг дунд бизнесийг дэмжих сангаас 4,529.2 мянган төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан нь Хэрлэн сумын жижиг дунд бизнесийг дэмжих сангийн журамд нийцэхгүй байна.

2. Эрсдэл: Холбогдох хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байх

3. Өгсөн зөвлөмж: Сумын ИТХ-ын 2014 оны 26 дугаар тогтоолоор баталсан "Хэрлэн сумын жижиг дунд бизнесийг дэмжих сангийн журам"-ийн 3.7-д заасан зардлаас өөр зардал гаргахгүй байх.

4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Байгууллагын удирдлагад асуудлын бүртгэлээр танилцуулж, илэрсэн зөрчлийг хүлээн зөвшөөрсөн болно.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Хэнтий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 06 дугаар сарын 10-ны дотор ирүүлнэ үү.

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Хавсралт

5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит	Аудитын код:
2022.04.10			ХЭА-2022/17/СТА-ТТЗ

ХЭА-2022/17/СТА-ТТЗ

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Шалгагдсан байгууллагын нэр:

Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч

сая төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
1	Батлагдсан төсвийн хүрээнд тэвчиж болох 4.9 сая төгрөгийг хэмнэж ажиллаагүй байна.	4.8	Албан шаардлага өгсөн	ИТХ-ын нарийн бичгийн дарга Нягтлан бодогч	З.Энхболд О.Санжид
2	Тайлант онд нийт мэдээлбэл зохих 270.9 сая төгрөгийн 76 мэдээллээс 48.6 сая төгрөгийн 25 мэдээллийг мэдээлж, 222.3 сая төгрөгийн 51 мэдээллийг мэдээлээгүй.	222.3	Албан шаардлага өгсөн	ИТХ-ын нарийн бичгийн дарга Нягтлан бодогч	З.Энхболд О.Санжид
ИТХ-ын зөрчлийн дүн		227.1			
1	Батлагдсан төсвийн хүрээнд тэвчиж болох 26.7 сая төгрөгийг хэмнэж ажиллаагүй байна.	26.7	Албан шаардлага өгсөн	ЗДТГ-ын дарга, нягтлан бодогч	Л.Наранбат Д.Баярмаа
2	Шилэн дансны нийт мэдээлбэл зохих 2,239.4 сая төгрөгийн 236 мэдээллээс 1,650.6 сая мянган төгрөгийн 219 мэдээллийг мэдээлж, 588.9 сая төгрөгийн 29 мэдээллийг мэдээлээгүй байна.	588.9	Албан шаардлага өгсөн	ЗДТГ-ын дарга, нягтлан бодогч	Л.Наранбат Д.Баярмаа
3	Орон сууцанд амьдардаг ажилтнуудад 2.2 сая төгрөгийн түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгож, батлагдсан төсвийг арвилан хэмнэлтгүй зарцуулсан байна.	2.2	Албан шаардлага өгсөн	ЗДТГ-ын дарга, нягтлан бодогч	Л.Наранбат Д.Баярмаа
4	Багийн ахлагч нарт олгох урамшууллыг байгуулсан гэрээнээс 0.6 сая төгрөгөөр илүү олгосныг төсөвт төвлөрүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоолоо	0.6	Төлбөрийн акт тогтоосон	ЗДТГ-ын дарга, нягтлан бодогч	Л.Наранбат Д.Баярмаа
ЗДТГ-ын зөрчлийн дүн		618.4			

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1	Шилэн дансанд мэдээлбэл зохих цалингаас бусад 5.0 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 122.3 сая төгрөгийн 5 гүйлгээг мэдээлээгүй, мэдээллийг хуулийн хугацаанд үнэн зөв мэдээлж байх гэсэн өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байна.	122.3	Албан шаардлага өгсөн	Соёлын төвийн эрхлэгч, нягтлан бодогч	Д.Ганчөдөр О.Санжид
2	Бараа материалын үлдэгдэлд байх ёстой 1.5 сая төгрөгийн хөрөнгийг шууд зарлагадсан.	1.5	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Нягтлан бодогч	О.Санжид
Соёлын төвийн зөрчлийн дүн		123.8			
1	Бараа материалын орлого, зарлага 0.4 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан.	0.4	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Хэрлэн 1-р сургуулийн Нягтлан бодогч	Ц.Буянтогтох
2	Аудитын түүвэр тооллогоор бараа материалын үлдэгдэл 0.5 сая төгрөгөөр дутагдсан.	0.5	Төлбөрийн акт тогтоосон	Хэрлэн 1-р сургуулийн Захирал Нягтлан бодогч	Х.Алтанцэцэг Ц.Буянтогтох
3	Дотуур байрны хүүхдийн хоолны нормыг 1.4 сая төгрөгөөр хэтрүүлсэн.	1.4	Төлбөрийн акт тогтоосон	Хэрлэн 1-р сургуулийн Захирал Нягтлан бодогч	Х.Алтанцэцэг Ц.Буянтогтох
4	Батлагдсан төсвийн эдийн засгийн ангиллыг зөрчин урсгал засварын зардлаас 1.3 сая төгрөгийн бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйл худалдан авсан	1.3	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 1-р сургуулийн Захирал Нягтлан бодогч	Х.Алтанцэцэг Ц.Буянтогтох
5	Шилэн дансны нэгдсэн системд таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авалт, цалингийн зардлаас бусад зарлагын мөнгөн гүйлгээг 199.7 сая төгрөгөөр дутуу мэдээлсэн.	199.7	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 1-р сургуулийн Захирал Нягтлан бодогч	Х.Алтанцэцэг Ц.Буянтогтох
6	Батлагдсан төсвийг 10 хүртэл хувиар хэмнээгүй, тавилга эд хогшил худалдан авч 27.1 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэн.	27.1	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 1-р сургуулийн Захирал Нягтлан бодогч	Х.Алтанцэцэг Ц.Буянтогтох
Хэрлэн 1-р сургуулийн зөрчлийн дүн		230.4			
1	Бараа материалын дэлгэрэнгүй тайлангаар орлого, зарлага 0.2 сая төгрөгөөр зөрүүтэй.	0.2	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Хэрлэн 2-р сургуулийн Нягтлан бодогч	Д.Эрдэнэтуяа

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2	Сургуулийн өргөтгөлийн барилгын зураг төсөвт шилжүүлсэн 9.5 сая төгрөгийг зардалд бүртгэсэн.	9.5	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Хэрлэн 2-р сургуулийн Нягтлан бодогч	Д.Эрдэнэтуяа
3	Ээлжийн амралтын хоногийн тооцоо хийгээгүйгээс 2.2 сая төгрөгийн цалин давхардуулан олгосон.	2.2	Төлбөрийн акт тогтоосон	Хэрлэн 2-р сургуулийн Захирал Нягтлан бодогч	К.Түмэндэлгэр Д.Эрдэнэтуяа
4	Батлагдсан төсвөөс үндэслэлгүйгээр 24.5 сая төгрөгийн тэтгэмж олгож, төсвийг үр ашиггүй зарцуулсан.	24.5	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 2-р сургуулийн Захирал Нягтлан бодогч	К.Түмэндэлгэр Д.Эрдэнэтуяа
5	Батлагдсан төсвийн 10-аас доошгүй хувийг хэмнэх арга хэмжээ аваагүйгээс 6.3 сая төгрөг хэмнээгүй, 3.7 сая төгрөгөөр тавилга, ширээ сандал худалдан авсан	10.0	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 2-р сургуулийн Захирал Нягтлан бодогч	К.Түмэндэлгэр Д.Эрдэнэтуяа
6	Батлагдсан төсвийн эдийн засгийн ангиллыг зөрчин бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлээс 11.2 сая төгрөгийн засварын материал, хичээлийн хэрэглэгдэхүүн бэлтгэсэн.	11.2	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 2-р сургуулийн Захирал Нягтлан бодогч	К.Түмэндэлгэр Д.Эрдэнэтуяа
7	Таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авалтын 56.2 сая төгрөгийн мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн системд мэдээлээгүй байна.	56.2	Зөвлөмж өгсөн	Хэрлэн 2-р сургуулийн Захирал Нягтлан бодогч	К.Түмэндэлгэр Д.Эрдэнэтуяа
Хэрлэн 2-р сургуулийн зөрчлийн дүн		113.8			
1	Дүрэмт хувцас бэлтгэхэд 4693.5 мянган төгрөгийн хөрөнгийг зарцуулсан.	4.7	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 3-р сургуулийн Захирал Нягтлан бодогч	М.Золзаяа Ц.Нарансолонго
Хэрлэн 3-р сургуулийн зөрчлийн дүн		4.7			
1	Бага үнэтэй түргэн элэгдэх зардлаас 0.8 сая төгрөгийн урсгал засварын материал авсан.	0.8	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 4-р сургуулийн Захирал Нягтлан бодогч	Б.Жавхланбаяр Д.Саруултуяа
2	Ажилчдад 18.4 сая төгрөгийн урамшуулал олгож төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулсан.	18.4	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 4-р сургуулийн Захирал Нягтлан бодогч	Б.Жавхланбаяр Д.Саруултуяа
3	Албан конторын тавилга 23.5 сая төгрөгөөр худалдан авсан.	23.5	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 4-р сургуулийн Захирал Нягтлан бодогч	Б.Жавхланбаяр Д.Саруултуяа
Хэрлэн 4-р сургуулийн зөрчлийн дүн		42.7			

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1	Тайлант онд нэг хүүхдэд ногдох хоолны зардлыг 467.3 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсан.	0.5	Төлбөрийн акт тогтоосон	Хэрлэн 1-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	П.Болортунгалаг Д.Цэгмид
2	Е баримтгүй худалдан авалт хийж мөнгөн зарлага гаргасан.	4.1	Зөвлөмж өгсөн	Хэрлэн 1-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	П.Болортунгалаг Д.Цэгмид
	Хэрлэн 1-р Цэцэрлэгийн зөрчлийн дүн	4.6			
1	Е баримтгүй худалдан авалт хийж мөнгөн зарлага гаргасан.	6.0	Зөвлөмж өгсөн	Хэрлэн 2-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Ш.Оюунжаргал Д.Цэгмид
	Хэрлэн 2-р Цэцэрлэгийн зөрчлийн дүн	6.0			
1	Е баримтгүй худалдан авалт хийж мөнгөн зарлага гаргасан.	9.7	Зөвлөмж өгсөн	Хэрлэн 4-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Б.Энхтуяа Т.Төмөрболд
	Хэрлэн 4-р Цэцэрлэгийн зөрчлийн дүн	9.7			
1	Үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад бүх төрлийн зардлын хэмнэлтээс ажиллагсад 4,139.4 мянган төгрөгийн шагнал урамшуулал, түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгосон.	4.1	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 5-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	А.Ариунаа Н.Энхтуяа
2	Е баримтгүй худалдан авалт хийж мөнгөн зарлага гаргасан.	2.8	Зөвлөмж өгсөн	Хэрлэн 5-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	А.Ариунаа Н.Энхтуяа
	Хэрлэн 5-р Цэцэрлэгийн зөрчлийн дүн	6.9			
1	Байгууллагын ойг тохиолдуулан 75,000 төгрөгийн үнэтэй 25 ширхэг, 38,000 төгрөгийн үнэтэй 14 ш бичиг хэргийн ком, нийт 2.4 сая төгрөгийн эд материалыг бүх ажилчдад шаардах хуудсаар зарлагдаж бэлэглэсэн	2.4	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 6-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Б.Ариунаа Ж.Хулан
2	Е баримтгүй худалдан авалт хийж мөнгөн зарлага гаргасан.	0.2	Зөвлөмж өгсөн	Хэрлэн 6-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Б.Ариунаа Ж.Хулан
	Хэрлэн 6-р Цэцэрлэгийн зөрчлийн дүн	2.6			

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1	Тайлант онд нийт 3,483 хүүхэд 8,6 сая төгрөгийн хүнсний бүтээгдэхүүн зарцуулах нормтойгоос 9,1 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн зарцуулж, хоолны зардлыг 0,5 сая төгрөгөөр хэтрүүлсэн.	0.5	Төлбөрийн акт тогтоосон	Хэрлэн 7-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Г.Сансарцэцэг Ж.Хулан
2	Бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардлаас 14,4 сая төгрөгийн тавилга эд хогшил, БҮТЭЗ-ээс 7.0 сая төгрөгийн хивсэнцэр тус тус худалдан авч батлагдсан төсвийг ангилал зөрүүлэн зарцуулсан.	21.4	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 7-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Г.Сансарцэцэг Ж.Хулан
3	Е баримтгүй худалдан авалт хийж мөнгөн зарлага гаргасан.	0.1	Зөвлөмж өгсөн	Хэрлэн 7-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Г.Сансарцэцэг Ж.Хулан
Хэрлэн 7-р Цэцэрлэгийн зөрчлийн дүн		22.0			
1	Үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад бүх төрлийн зардлын хэмнэлтээс ажиллагсдад 4,898.9 мянган төгрөгийн шагнал урамшуулал, түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгосон.	4.9	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 8-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Д.Нэргүй Н.Энхтуяа
2	Е баримтгүй худалдан авалт хийж мөнгөн зарлага гаргасан.	0.9	Зөвлөмж өгсөн	Хэрлэн 8-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Д.Нэргүй Н.Энхтуяа
Хэрлэн 8-р Цэцэрлэгийн зөрчлийн дүн		5.8			
1	Бараа материалд 5,898.0 мянган төгрөгийн хивс, дрож, бутлагч бүртгэснийг залруулж үндсэн хөрөнгөнд бүртгэсэн.	5.9	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Хэрлэн 9-р Цэцэрлэгийн Нягтлан бодогч	О.Отгонзул
2	Жилийн эцэст 40,242.8 мянган төгрөгийн бараа материалын үлдэгдлийг тоолоогүй, тооцоо бодож баталгаажуулаагүй.	40.2	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 9-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Д.Оюунгэрэл О.Отгонзул
3	Үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад бүх төрлийн зардлын хэмнэлтээс 5,344.8 мянган төгрөгийн албан конторын тавилга, 1,823.5 мянган төгрөгийн ажлын хувцас худалдан авч нийт 7,168.3 мянган төгрөгийн зардал гаргасан.	7.2	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 9-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Д.Оюунгэрэл О.Отгонзул

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

4	Ажил олгогчоос төлөх 594,8 мянган төгрөгийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийг цалингийн зардлаас төлсөн, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний зардлаас 18000.0 мянган төгрөгийн материал худалдан авсан. Нийт 18594.8 мянган төгрөгийн зардлын эдийн засгийн ангилал зөрүүлсэн.	18.6	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 9-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Д.Оюунгэрэл О.Отгонзул
5	Хэрэгцээнээс илүүдэлтэй 31202.9 мянган төгрөгийн бичгийн цаас, даавуу, банз зэрэг материал бэлтгэсэн.	31.2	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн 9-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Д.Оюунгэрэл О.Отгонзул
6	Е баримтгүй худалдан авалт хийж мөнгөн зарлага гаргасан.	21.2	Зөвлөмж өгсөн	Хэрлэн 9-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Д.Оюунгэрэл О.Отгонзул
Хэрлэн 9-р Цэцэрлэгийн зөрчлийн дүн		124.3			
1	Татвар, ҮЭ-ийн авлагыг буруу бичилт хийж хаасан байсныг илрүүлэн авлагыг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулсан.	2.0	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Хэрлэн 10-р Цэцэрлэгийн Нягтлан бодогч	М.Цэнд-Аюуш
2	Е баримтгүй худалдан авалт хийж мөнгөн зарлага гаргасан.	20.3	Зөвлөмж өгсөн	Хэрлэн 10-р Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Б.Мөнгөнтуяа М.Цэнд-Аюуш
Хэрлэн 10-р Цэцэрлэгийн зөрчлийн дүн		22.3			
1	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх зардлаас 1,0 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж худалдан авсан, ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал 0,8 сая төгрөгийг цалингийн зардлаас төлсөн зэрэг нь батлагдсан төсвийг ангилал зөрүүлэн зарцуулсан байна.	1.8	Албан шаардлага өгсөн	Яслийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Д.Золзаяа М.Цэнд-Аюуш
2	Е баримтгүй худалдан авалт хийж мөнгөн зарлага гаргасан.	0.1	Зөвлөмж өгсөн	Яслийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Д.Золзаяа М.Цэнд-Аюуш
Хэрлэн Яслийн зөрчлийн дүн		1.9			
1	Барилгын засварын зураг, төсвийн урьдчилгааг зардалд бичсэн.	0.5	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Нягтлан бодогч	Н.Батсайхан
2	батлагдсан төсвийн тэвчиж болох зардлаас 0.9 сая төгрөгийн тавилга авсан байна.	0.9	Албан шаардлага өгсөн	Захирагч Нягтлан бодогч	А.Ууганбаатар Н.Батсайхан

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

3	Тайлант онд шилэн дансанд мэдээлбэл зохих цалингаас бусад 5.0 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 133.0 сая төгрөгийн 12 гүйлгээг мэдээлэхээс 10.0 сая төгрөгийн 1 гүйлгээг мэдээлээгүй байна.	10.0	Зөвлөмж өгсөн	Захирагч Нягтлан бодогч	А.Ууганбаатар Н.Батсайхан
Тахилгат ЗАА-ны зөрчлийн дүн		11.4			
1	Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн 1 худалдан авалтын 5,225.0 мянган төгрөг, таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн зарлагын 1 мөнгөн гүйлгээний 5,225.0 мянган төгрөг, өмч хөрөнгө захиран зарцуулахтай холбоотой 12 шийдвэр 19,655.1 мянган төгрөгийг тус тус мэдээлээгүй зөрчил илэрсэн.	30.1	Зөвлөмж өгсөн	Эрхлэгч Нягтлан бодогч	Б.Эрдэнэцэцэг Н.Батсайхан
Тахилгат ЭМТ-ийн зөрчлийн дүн		30.1			
1	Дуусаагүй үйлдвэрлэл дансанд бүртгэлтэй 10.0 сая төгрөгийн цэвэр усны байгууламжийг үндсэн хөрөнгө дансанд шилжүүлж бүртгэсэн.	10.0	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Нягтлан бодогч	Т.Болортуяа
2	Тээврийн хэрэгсэл дансанд 48.0 сая төгрөгийн хогийн бункер бүртгэснийг бусад үндсэн хөрөнгө дансанд бүртгэсэн.	48.0	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Нягтлан бодогч	Т.Болортуяа
3	Төсөвт зардлыг тохирсон эдийн засгийн ангиллын дагуу төлөвлөж, гүйцэтгэлийг тайлагнаагүй. Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас бүх зардлыг гаргасан байна	-	Зөвлөмж өгсөн	Захирал Нягтлан бодогч	О.Гомбобаатар Т.Болортуяа
4	Батлагдсан төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 52.3 сая төгрөгийг холбогдох дансанд төвлөрүүлээгүй.	52.3	Төлбөрийн акт тогтоосон	Захирал Нягтлан бодогч	О.Гомбобаатар Т.Болортуяа

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

5	Шилэн дансанд мэдээлбэл зохих таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авалтын 286.6 сая төгрөгийн 24 гүйлгээг мэдээлээгүй, мэдээллийг хуулийн хугацаанд үнэн зөв мэдээлж байх гэсэн өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байна	286.6	Албан шаардлага өгсөн	Захирал Нягтлан бодогч	О.Гомбобаатар Т.Болортуяа
	Өндөрхаан тохижилтын газрын дүн	396.9			
1	Батлагдсан хөрөнгийг зориулалт бус зарцуулж, 4529.2 мянган төгрөгийн зардал гаргасан.	4.5	Зөвлөмж өгсөн	Хэрлэн сумын Засаг дарга	М.Шүрэнцэцэг О.Санжид
	ЖДБДС-ийн зөрчлийн дүн	4.5			
1	Батлагдсан хөрөнгийг зориулалт бус зарцуулж, 10513.3 мянган төгрөгийн цалин олгосон.	10.5	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн сумын Засаг дарга	М.Шүрэнцэцэг О.Санжид
	СХС-ийн зөрчлийн дүн	10.5			
1	Батлагдсан хөрөнгийг зориулалт бус зарцуулсан	2.0	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн сумын Засаг дарга	М.Шүрэнцэцэг О.Санжид
2	БИЗ-ын ажлын гүйцэтгэл баталгаажуулаагүй 3164.6 мянган төгрөгийг олгосон.	3.2	Албан шаардлага өгсөн	Хэрлэн сумын Засаг дарга	М.Шүрэнцэцэг О.Санжид
	ОНХС-ийн зөрчлийн дүн	5.2			
1	Үйл ажиллагааны орлого 81636.1 мянган төгрөгөөр, улсын тэмдэгтийн хураамжийн орлого 2799.6 мянган төгрөгөөр, түгээмэл тархацтай АМНАТ 39896.9 мянган төгрөгөөр, хог хаягдлын хураамжийн орлого 29359.9 мянган төгрөгөөр, газрын төлбөрийн орлого 2246.6 мянган төгрөгөөр, нийт 155939.1 мянган төгрөгөөр дутуу биелүүлсэн	155.9	Зөвлөмж өгсөн	Хэрлэн сумын Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга бөгөөд ерөнхий нягтлан бодогч	М.Шүрэнцэцэг Ж.Ундармаа
	ТТЗ-ийн дүн	155.9			
	Нийт дүн	2,181.5			